

MỤC LỤC

Phần 1 – PHẦN MỞ ĐẦU

Chương 1 – GIỚI THIỆU

1.1.	Về phương pháp phân tích thiết kế hướng đối tượng.....	1
1.2.	Giới thiệu môn học Cấu trúc dữ liệu (CTDL) và giải thuật	1
1.3.	Cách tiếp cận trong quá trình tìm hiểu các lớp CTDL	4
1.3.1.	Các bước trong quá trình phân tích thiết kế hướng đối tượng.....	4
1.3.2.	Quá trình xây dựng các lớp CTDL	5
1.4.	Một số định nghĩa cơ bản	6
1.4.1.	Định nghĩa kiểu dữ liệu	6
1.4.2.	Kiểu nguyên tố và các kiểu có cấu trúc.....	6
1.4.3.	Chuỗi nối tiếp và danh sách.....	6
1.4.4.	Các kiểu dữ liệu trừu tượng.....	7
1.5.	Một số nguyên tắc và phương pháp để học tốt môn CTDL và giải thuật.....	8
1.5.1.	Cách tiếp cận và phương hướng suy nghĩ tích cực	8
1.5.2.	Các nguyên tắc.....	9
1.5.3.	Phong cách lập trình (<i>style of programming</i>) và các kỹ năng:.....	10
1.6.	Giới thiệu về ngôn ngữ giả:	14

Phần 2 – CÁC CẤU TRÚC DỮ LIỆU

Chương 2 – NGĂN XẾP

2.1.	Định nghĩa ngăn xếp.....	17
2.2.	Đặc tả ngăn xếp.....	18
2.3.	Các phương án hiện thực ngăn xếp.....	22
2.4.	Hiện thực ngăn xếp	22
2.4.1.	Hiện thực ngăn xếp liên tục	22
2.4.2.	Hiện thực ngăn xếp liên kết.....	25
2.4.3.	Ngăn xếp liên kết với sự an toàn.....	29
2.4.4.	Đặc tả ngăn xếp liên kết đã hiệu chỉnh	34

Chương 3 – HÀNG ĐỢI

3.1.	Định nghĩa hàng	37
3.2.	Đặc tả hàng	38
3.3.	Các phương án hiện thực hàng	41
3.3.1.	Các phương án hiện thực hàng liên tục	41
3.3.2.	Phương án hiện thực hàng liên kết.....	45
3.4.	Hiện thực hàng.....	46
3.4.1.	Hiện thực hàng liên tục.....	46
3.4.2.	Hiện thực hàng liên kết	48
3.4.3.	Hàng liên kết mở rộng	50

Chương 4 – DANH SÁCH

4.1.	Định nghĩa danh sách	51
4.2.	Đặc tả các phương thức cho danh sách	51
4.3.	Hiện thực danh sách.....	54
4.3.1.	Hiện thực danh sách liên tục.....	54
4.3.2.	Hiện thực danh sách liên kết đơn giản	56
4.3.3.	Lưu lại vị trí hiện tại.....	61
4.3.4.	Danh sách liên kết kép	63
4.4.	So sánh các cách hiện thực của danh sách	66
4.5.	Danh sách liên kết trong mảng liên tục	67
4.5.1.	Phương pháp.....	67
4.5.2.	Các tác vụ quản lý vùng nhớ.....	70
4.5.3.	Các tác vụ khác	73
4.5.4.	Các biến thể của danh sách liên kết trong mảng liên tục	74

Chương 5 – CHUỖI KÝ TỰ

5.1.	Chuỗi ký tự trong C và trong C++.....	75
5.2.	Đặc tả của lớp String.....	77
5.2.1.	Các phép so sánh	77
5.2.2.	Một số <i>constructor</i> tiện dụng	77
5.3.	Hiện thực lớp String.....	79
5.4.	Các tác vụ trên String	81
5.5.	Các giải thuật tìm một chuỗi con trong một chuỗi.....	83
5.5.1.	Giải thuật Brute-Force	83
5.5.2.	Giải thuật Knuth-Morris-Pratt	85

Chương 6 – ĐỆ QUY

6.1.	Giới thiệu về đệ quy	91
6.1.1.	Cơ cấu ngăn xếp cho các lần gọi hàm.....	91
6.1.2.	Cây biểu diễn các lần gọi hàm	92
6.1.3.	Giai thừa: Một định nghĩa đệ quy.....	93
6.1.4.	Chia để trị: Bài toán Tháp Hà Nội.....	95
6.2.	Các nguyên tắc của đệ quy.....	100
6.2.1.	Thiết kế giải thuật đệ quy	100
6.2.2.	Cách thực hiện của đệ quy	102
6.2.3.	Đệ quy đuôi	104
6.2.4.	Phân tích một số trường hợp nên và không nên dùng đệ quy	106
6.2.5.	Các nhận xét.....	110
6.3.	Phương pháp quay lui (<i>backtracking</i>).....	112
6.3.1.	Lời giải cho bài toán tám con hậu	112
6.3.2.	Ví dụ với bốn con Hậu.....	114
6.3.3.	Phương pháp quay lui (<i>Backtracking</i>).....	115
6.3.4.	Phác thảo chung cho chương trình đặt các con hậu lên bàn cờ ...	115
6.3.5.	Tình chế: Cấu trúc dữ liệu đầu tiên và các phương thức.....	118
6.3.6.	Xem xét lại và tình chế	120
6.3.7.	Phân tích về phương pháp quay lui	124
6.4.	Các chương trình có cấu trúc cây: dự đoán trước trong các trò chơi ...	127
6.4.1.	Các cây trò chơi	127
6.4.2.	Phương pháp Minimax.....	128
6.4.3.	Phát triển giải thuật.....	130
6.4.4.	Tình chế	131
6.4.5.	Tic-Tac-Toe.....	132

Chương 7 – TÌM KIẾM

7.1.	Giới thiệu.....	137
7.1.1.	Khóa.....	137
7.1.2.	Phân tích.....	137
7.1.3.	Tìm kiếm nội và tìm kiếm ngoại	137
7.1.4.	Lớp Record và lớp Key	138
7.1.5.	Thông số.....	139
7.2.	Tìm kiếm tuần tự.....	139

7.2.1.	Giải thuật và hàm.....	139
7.2.2.	Phân tích	140
7.3.	Tìm kiếm nhị phân	141
7.3.1.	Danh sách có thứ tự.....	142
7.3.2.	Xây dựng giải thuật	143
7.3.3.	Phiên bản thứ nhất.....	143
7.3.4.	Nhận biết sớm phần tử có chứa khóa đích	145
7.4.	Cây so sánh	147

Chương 8 – SẮP XẾP

8.1.	Giới thiệu	149
8.2.	Sắp xếp kiểu chèn (<i>Insertion Sort</i>).....	150
8.2.1.	Chèn phần tử vào danh sách đã có thứ tự.....	150
8.2.2.	Sắp xếp kiểu chèn cho danh sách liên tục.....	151
8.2.3.	Sắp xếp kiểu chèn cho danh sách liên kết	153
8.3.	Sắp xếp kiểu chọn (<i>Selection Sort</i>).....	155
8.3.1.	Giải thuật.....	155
8.3.2.	Sắp xếp chọn trên danh sách liên tục.....	156
8.4.	Shell_sort.....	158
8.5.	Các phương pháp sắp xếp theo kiểu chia để trị	160
8.5.1.	Ý tưởng cơ bản	160
8.5.2.	Ví dụ.....	161
8.6.	Merge_sort cho danh sách liên kết	164
8.7.	Quick_sort cho danh sách liên tục.....	167
8.7.1.	Các hàm.....	167
8.7.2.	Phân hoạch danh sách	168
8.8.	Heap và Heap_sort.....	170
8.8.1.	Định nghĩa heap nhị phân.....	171
8.8.2.	Phát triển giải thuật Heap_sort	172
8.9.	Radix Sort.....	176
8.9.1.	Ý tưởng.....	177
8.9.2.	Hiện thực	177
8.9.3.	Phân tích phương pháp radix_sort	181

Chương 9 – CÂY NHỊ PHÂN

9.1.	Các khái niệm cơ bản về cây	183
------	-----------------------------------	-----

9.2.	Cây nhị phân	185
9.2.1.	Các định nghĩa.....	185
9.2.2.	Duyệt cây nhị phân	187
9.2.3.	Hiện thực liên kết của cây nhị phân	193
9.3.	Cây nhị phân tìm kiếm.....	197
9.3.1.	Các danh sách có thứ tự và các cách hiện thực	198
9.3.2.	Tìm kiếm trên cây	199
9.3.3.	Thêm phần tử vào cây nhị phân tìm kiếm	203
9.3.4.	Sắp thứ tự theo cây	206
9.3.5.	Loại phần tử trong cây nhị phân tìm kiếm	207
9.4.	Xây dựng một cây nhị phân tìm kiếm	210
9.4.1.	Thiết kế giải thuật	212
9.4.2.	Các khai báo và hàm main	213
9.4.3.	Thêm một nút	214
9.4.4.	Hoàn tất công việc.....	215
9.4.5.	Đánh giá.....	217
9.5.	Cân bằng chiều cao: Cây AVL	218
9.5.1.	Định nghĩa	218
9.5.2.	Thêm một nút	222
9.5.3.	Loại một nút	230
9.5.4.	Chiều cao của cây AVL.....	234

Chương 10 – CÂY NHIỀU NHÁNH

10.1.	Vườn cây, cây, và cây nhị phân.....	237
10.1.1.	Các tên gọi cho cây.....	237
10.1.2.	Cây có thứ tự.....	239
10.1.3.	Rừng và vườn	241
10.1.4.	Sự tương ứng hình thức.....	243
10.1.5.	Phép quay.....	244
10.1.6.	Tổng kết	244
10.2.	Cây từ điển tìm kiếm: Trie	245
10.2.1.	Tries.....	245
10.2.2.	Tìm kiếm một khóa.....	245
10.2.3.	Giải thuật C++	246
10.2.4.	Tìm kiếm trong cây Trie.....	247
10.2.5.	Thêm phần tử vào Trie	247
10.2.6.	Loại phần tử trong Trie	248

10.2.7.	Truy xuất Trie	248
10.3.	Tìm kiếm ngoài: B-tree	249
10.3.1.	Thời gian truy xuất.....	249
10.3.2.	Cây tìm kiếm nhiều nhánh.....	250
10.3.3.	Cây nhiều nhánh cân bằng.....	250
10.3.4.	Thêm phần tử vào B-tree	251
10.3.5.	Giải thuật C++: tìm kiếm và thêm vào.....	253
10.3.6.	Loại phần tử trong B-tree	263
10.4.	Cây đỏ-đen.....	271
10.4.1.	Dẫn nhập.....	271
10.4.2.	Định nghĩa và phân tích.....	272
10.4.3.	Đặc tả cây đỏ đen.....	274
10.4.4.	Thêm phần tử.....	276
10.4.5.	Phương thức thêm vào. Hiện thực.....	279
10.4.6.	Loại một nút.....	282

Chương 11 – HÀNG ƯU TIÊN

11.1.	Định nghĩa hàng ưu tiên	283
11.2.	Các phương án hiện thực hàng ưu tiên	283
11.3.	Hiện thực các tác vụ cơ bản trên heap nhị phân	284
11.3.1.	Tác vụ thêm phần tử	284
11.3.2.	Tác vụ loại phần tử.....	286
11.4.	Các tác vụ khác trên heap nhị phân	287
11.4.1.	Tác vụ tìm phần tử lớn nhất.....	287
11.4.2.	Tác vụ tăng giảm độ ưu tiên	287
11.4.3.	Tác vụ loại một phần tử không ở đầu hàng.....	288
11.5.	Một số phương án khác của heap	288
11.5.1.	d-heaps.....	288
11.5.2.	Heap lệch trái (<i>Leftist heap</i>).....	289
11.5.3.	Skew heap	295
11.5.4.	Hàng nhị thức (<i>Binomial Queue</i>).....	295

Chương 12 – BẢNG VÀ TRUY XUẤT THÔNG TIN

12.1.	Dẫn nhập: phá vỡ rào cản lgn	305
12.2.	Các bảng chữ nhật	306
12.2.1.	Thứ tự ưu tiên hàng và thứ tự ưu tiên cột.....	306

12.2.2.	Đánh chỉ số cho bảng chữ nhật.....	307
12.2.3.	Biến thể: mảng truy xuất.....	308
12.3.	Các bảng với nhiều hình dạng khác nhau.....	308
12.3.1.	Các bảng tam giác	309
12.3.2.	Các bảng lỗi lõm.....	310
12.3.3.	Các bảng chuyển đổi	311
12.4.	Bảng: Một kiểu dữ liệu trừu tượng mới.....	313
12.4.1.	Các hàm.....	313
12.4.2.	Một kiểu dữ liệu trừu tượng.....	314
12.4.3.	Hiện thực.....	315
12.4.4.	So sánh giữa danh sách và bảng.....	315
12.5.	Bảng băm	317
12.5.1.	Các bảng thưa	317
12.5.2.	Lựa chọn hàm băm.....	318
12.5.3.	Phác thảo giải thuật cho các thao tác dữ liệu trong bảng băm	321
12.5.4.	Ví dụ trong C++	322
12.5.5.	Giải quyết độ bằng phương pháp địa chỉ mở.....	323
12.5.6.	Giải quyết độ bằng phương pháp nối kết.....	323
12.6.	Phân tích bảng băm	331
12.6.1.	Điều ngạc nhiên về ngày sinh.....	331
12.6.2.	Đếm số lần thử	332
12.6.3.	Phân tích phương pháp nối kết.....	332
12.6.4.	Phân tích phương pháp địa chỉ mở.....	333
12.6.5.	Các so sánh lý thuyết.....	334
12.6.6.	Các so sánh thực nghiệm.....	335
12.7.	Kết luận: so sánh các phương pháp	336

Chương 13 – ĐỒ THỊ

13.1.	Nền tảng toán học	339
13.1.1.	Các định nghĩa và ví dụ.....	339
13.1.2.	Đồ thị vô hướng	340
13.1.3.	Đồ thị có hướng.....	341
13.2.	Biểu diễn bằng máy tính	341
13.2.1.	Biểu diễn của tập hợp	342
13.2.2.	Danh sách kề	344
13.2.3.	Các thông tin khác trong đồ thị.....	346
13.3.	Duyệt đồ thị	346

13.3.1.	Các phương pháp.....	346
13.3.2.	Giải thuật duyệt theo chiều sâu.....	347
13.3.3.	Giải thuật duyệt theo chiều rộng.....	348
13.4.	Sắp thứ tự topo	349
13.4.1.	Đặt vấn đề	349
13.4.2.	Giải thuật duyệt theo chiều sâu.....	350
13.4.3.	Giải thuật duyệt theo chiều rộng.....	352
13.5.	Giải thuật Greedy: Tìm đường đi ngắn nhất.....	353
13.5.1.	Đặt vấn đề	353
13.5.2.	Phương pháp.....	354
13.5.3.	Ví dụ.....	356
13.5.4.	Hiện thực	356
13.6.	Cây phủ tối thiểu.....	357
13.6.1.	Đặt vấn đề	357
13.6.2.	Phương pháp.....	359
13.6.3.	Hiện thực	361
13.6.4.	Kiểm tra giải thuật Prim	362
13.7.	Sử dụng đồ thị như là cấu trúc dữ liệu	364

Phần 3 – CÁC ỨNG DỤNG CỦA CÁC LỚP CTDL

Chương 14 – ỨNG DỤNG CỦA NGĂN XẾP

14.1.	Đảo ngược dữ liệu.....	365
14.2.	Phân tích biên dịch (parsing) dữ liệu.....	366
14.3.	Trì hoãn công việc.....	368
14.3.1.	Ứng dụng tính trị của biểu thức <i>postfix</i>	368
14.3.2.	Ứng dụng chuyển đổi biểu thức dạng <i>infix</i> thành dạng <i>postfix</i> ...	371
14.4.	Giải thuật quay lui (<i>backtracking</i>).....	372
14.4.1.	Ứng dụng trong bài toán tìm đích (<i>goal seeking</i>).	372
14.4.2.	Bài toán mã đi tuần và bài toán tám con hậu.....	375

Chương 15 – ỨNG DỤNG CỦA HÀNG ĐỢI

15.1.	Các dịch vụ	377
15.2.	Phân loại.....	377
15.3.	Phương pháp sắp thứ tự Radix Sort	377

15.4.	Tính trị cho biểu thức <i>prefix</i>	378
15.5.	Ứng dụng phép tính trên đa thức	378
15.5.1.	Mục đích của ứng dụng.....	378
15.5.2.	Chương trình.....	378
15.5.3.	Cấu trúc dữ liệu của đa thức	381
15.5.4.	Đọc và ghi các đa thức	384
15.5.5.	Phép cộng đa thức	385
15.5.6.	Hoàn tất chương trình	386

Chương 16 – ỨNG DỤNG XỬ LÝ VĂN BẢN

16.1.	Các đặc tả.....	387
16.2.	Hiện thực.....	388
16.2.1.	Chương trình chính	388
16.2.2.	Đặc tả lớp Editor	389
16.2.3.	Nhận lệnh từ người sử dụng	390
16.2.4.	Thực hiện lệnh.....	390
16.2.5.	Đọc và ghi tập tin.....	392
16.2.6.	Chèn một hàng	393
16.2.7.	Tìm một chuỗi ký tự.....	393
16.2.8.	Biến đổi chuỗi ký tự	394

Chương 17 – ỨNG DỤNG SINH CÁC HOÁN VỊ

17.1.	Ý tưởng	395
17.2.	Tinh chế.....	396
17.3.	Thủ tục chung.....	396
17.4.	Tối ưu hóa cấu trúc dữ liệu để tăng tốc độ cho chương trình sinh các hoán vị.....	397
17.5.	Chương trình.....	398

Chương 18 – ỨNG DỤNG DANH SÁCH LIÊN KẾT VÀ BẢNG BĂM

18.1.	Giới thiệu về chương trình Game_Of_Life	401
18.2.	Các ví dụ.....	401
18.3.	Giải thuật	402
18.4.	Chương trình chính cho Game_Of_Life	403

Mục lục

18.4.1.	Phiên bản thứ nhất cho lớp Life	404
18.4.2.	Phiên bản thứ hai với CTDL mới cho Life	407